

Redakcja

Nowe nauki pomocnicze historii.

Przegląd Historyczny 28/1, 69

1929

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

REFERATY

NOWE NAUKI POMOCNICZE HISTORJI

W ciągu XIX, a zwłaszcza na początku bieżącego stulecia zakres nauk pomocniczych historycznych uległ istotnemu rozszerzeniu. Obok dziś już klasycznych nauk pomocniczych, z paleografją i dyplomatyką na czele, powstały, albo raczej rozwinęły się nowe, które zdobywając samodzielne stanowisko lub ustalając własną metodę — poczęły wchodzić coraz mocniej do zakresu badań ogólnie historycznych. Każda z nauk pomocniczych bada własną specjalną dziedzinę faktów, każda z nich osiąga lub dąży do osiągnięcia pewnych nowych pozytywnych wyników. Z wyników tych oczywiście korzystają następnie studja ogólnohistoryczne, ale korzystają w takim samym stopniu, jak z wyników wszelkich innych badań monograficznych. Pomocniczość tych nauk polega na czem innem. Pomocniczość ich w stosunku do historii *sensu stricto* polega przedewszystkiem na tem, że wyodrębniając się lub utrwalaając wypracowują one swoje własne odrębne metody badania zjawisk przeszłości, które to metody wchodzić następnie do ogólnego systemu sposobów postępowania historii.

Raz wprowadzone od tego ogólnego systemu, przystosowują się one do wymagań poszukiwań ogólnohistorycznych, ale także narzucają im pewne nowe zabarwienie, wpływają niejednokrotnie na odchylenie od dotychczasowych, tradycyjnych dróg, zmuszają do uwzględniania w szerszym zakresie nowych rodzajów źródeł i stosowania innej niż dotychczas ich interpretacji. W ten sposób zarówno dla okresów wcześniejszych, jak i nowszych, zarówno w stosunku do historii ściśle politycznej, jak i historii integralnej powstaje konieczność rozszerzenia zainteresowania na nowe dziedziny materiałów, a zwłaszcza — konieczność większego uwzględniania i zasymilowania nowych metod postępowania.

Redakcja *Przeglądu Historycznego* zamierzała dać pełny obraz tych nowych nauk pomocniczych historii. Niestety, trudności redakcyjne nie pozwoliły na zrealizowanie całego planu. Pozostałe, nie umieszczone w poniższym przeglądzie, artykuły z dziedziny nowych nauk pomocniczych ukażą się w jednym z najbliższych zeszytów naszego pisma.